

Dieses Werk wurde Ihnen durch die Universitätsbibliothek Rostock zum Download bereitgestellt.

Für Fragen und Hinweise wenden Sie sich bitte an: digibib.ub@uni-rostock.de

Georg Radow

**Programma, Quo Pro-Rector Universitatis Rostochiensis Georgius Radovius,
I.U.D. ac Codicis Professor, ad exequias ... Margaritae Steinmanniae, viduae
Hahniae; Eiusdemque Filio Carissimo, Balthasari Hahnio, lunctim hodie
parandas, Omnium ordinum Cives Academicos ... invitat ...**

Rostochii: Kilius, 1676

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn774671483>

Druck Freier Zugang

Radov, G.
in M. Steinmann.
vid. B. Hahn et in B. Hahn.
Rostock, 1676.

56.

Programma,
Quo
PRO-RECTOR
UNIVERSITATIS ROSTOCHIENSIS
GEORGIUS RADOVIUS,
J.U.D.ac Codicis Professor,
ad exequias,
Matronarum Honoratissimæ,
MARGARITÆ
STEINMANNIÆ,
viduæ
HAHNIAE;
Eiusdemque
FILIO *Carissimo,*
BALTHASARI
HAHNIO,
Junctim hodiè parandas,
Omnium ordinum CIVES ACADEMICOS
per amanter invitata.
Conventus fiet in Aede Marianâ, Hora 1. pomerid.

ROSTOCHII,
Typis viduæ JOHANNIS KILI, Acad. Typogr.
Anno M. DC.LXXVI.

Um plura alia in Sapientiorum Gentilium monumentis reperire est, usibus nostris apprimè servientia, tūm verò præclara potissimum sunt illa, quæ de contemnendā non saltem, sed & appetendā, maximaque animi promptitudine subeundā morte consignavere. Non omnino nulla, hodiernorum funerum occasione, indè excerpere, atque isthōc pacto haut prorsus absurdè præfari, sedet utique animo nostro sententia. Mortem sanè à Diis immortalibus non supplicii causā constitutam, sed aut necessitatem Naturæ, aut laborum misericordiarumque quietem esse, adeoque sapientes nunquam eam invitos, Fortes etiam sēpè libenter oppetivisse, Romanorum disertissimo Ciceroni non unis in locis signatū est. Inquietam nobis vitam facimus (verba sunt Seneca Epist: 24) metu mortis; & tanta est hominum dementia, uti quidam timore mortis cogantur ad mortem: Firmandi sumus, ne nimis amemus vitam, & nimis oderimus mortem. Vir fortis & strenuus finire, quām ratio suadet, non timere; non fugere de vitâ, sed exire debet. Crispo Sallustio bello Catilinar. Mors requies ærumnarum in luctu & miseriis, nullo pacto cruciatus est. Cordatum planè responsum est, quod Crisponi Amico Soeratem reposuisse, memorix prodicum est: Enim verò suadentis illi, pertinque, ut, si vitam ipse suam negligerer, saltem Liberis, etiamq[ue] paryulis, & Amicis ab ipso pendentibus sen-

AVGUSTI MDCCLXXII. onus A.

varet sese in columem; Liberi, regerebat Philosophus, DEO,
qui mihi eos dedit, curæ erunt; Amicos hinc discedens inveniam,
aut vobis similes, aut etiam meliores; quin ne vestrâ
quidem consuetudine diu cariturus, quando brevie eodem
ipsi etiam estis commigraturi. Nemo evitare poterit, omnibus
quod tranandum est æquor; nihilque miremur eorum.
(Senecam denuò citamus) ad quæ natum sumus; quæ ideo nulli
querenda, quia paria sunt omnibus; Ita dico: paria sunt; Nam
etiam quod effugit aliquis, pati potuit. Äquum autem est,
non quo omnes usi sunt, sed quod omnibus latum est. Imperet
æquitas animo, & sine querela mortalitatis tributa penda-
mus. Hiems frigora adducit; algendum est: æstas calores res-
fert; æstuandum est: intemperies cœli valetudinem tentat;
ægrotandum est: & fera nobis loco occurret, & homo feris o-
mnibus perniciosior. Alium aqua, alium ignis eripiet. Hanc
rerum conditionem mutare non possumus: id possumus, ma-
gnum sumere animum, & Viro dignum, quo fortiter fortuita
patiamur, & Naturæ consentiamus. Natura autem hoc,
quod hic vides, regnum, mutationibus temperat; nubilo se-
rena succedunt; turbantur maria; conquieverunt: flant in-
vicem venti; noctem dies sequitur: pars cœli consurgit, pars
mergitur; Contrariis rebus æternitas constat. Sed enim ad
hanc legem animus noster aptandus est, hanc sequatur, huic
pareat, & quæcunque fiunt, debuisse fieri putet; nec velit ob-
jurgare naturam; optimum est pati, quod emendare non pos-
sis, & DEO, quo Auctore cuncta eveniunt, sine murmure ge-
rere morem. Malus miles est, qui Imperatorem suum ge-
mens sequitur. Hæc & ejusce generis plura alia, quæ adde-
re supersedemus, ex Philosophiâ ac luce naturæ deprompta
sunt: quæ nos certè, qui Christiani, & Sacras docti literas su-
mus, rectius longè intelligimus, scimusque, id vetustum us-
tique sedus esse, uti mors omnia nobis debeat; amaro-
rem.

rem autem mortis mirè per Conservatorem CHRISTUM temperatum, pariter, per Dei gratiam, scimus, quod Ethnicus etiam ignoratum est quam maximè. Hinc cò minus fugitare mortem fas nobis aut æquum fuerit, sed in grandi potius putare eam horam lucro, quæ procellosum & tempestuosum, hoc mortalitatis mare emensos, per beatum obitum in æternum felicitatis & tranquillitatis portum deducat.

Hi certe ipsi, qui junctim bodie, exemplo jam apud nos nec novo, nec insolito, efferentur, MATER, FILIUSq; non alia, quam quam diximus, mente necessitatibus ultime paruerunt: illa per ipsam ceteraque in etatem vite iam saturæ; iste autem annis necedum justo prædictioribus. Nec ulla spes alia morientes solata est impensis, quam quod certissimi forent, non mansuros sese in morte, sed unâ cum resurgentem CHRISTO, aliquando reddituros in vitam, eamque millesimâ hanc, quam hic vixissent, modis præstantiorem. MATER MARGARITA nata est hec Rostochi Anno 1608. Patre quidem speciatissimo prudentissimoque Dn. JACOBO Steinmann / Senatore; Matre vero MARGARITA Prengers / Feminarum Ornatisissimâ. Avum Maternum habuit, HINRICUM Prenger / Aedis Mariane prefectum, civemque primarium. Avam Maternam MARGARITAM von Rheden / nobilis satam origine, HULDARICI von Rheden / VIRI Nobiliss. Filiam. De paternâ prosapia; que ultra jam dictum parentem descendat, ut ut sine dubio præclarâ, non tamen admodum, certis ex causis, sibi jam liquere posse caußantur he, qui hæc funera curant. Nos proin banc etiam rem relinquimus in medio. Ceterum mox naram NOSTRAM pii providique parentes S. Baptismo destinarunt, uti, quam nascenti labem contraxerat, renascendo ablueret, atque ita aeterna vita consors redderetur. Patrem admodum juvenula amisi. Quam jacturam strenue sarsit superstans Mater, que Filie huic sua cum suo ipsa exemplo pietatem morumque elegantiam præavit, tum per alios parile vita institutum sedulo curavist commonstrandum. Adutor

dultor, & plenis jam nubilis annis, juncta est DN. MARCO
Hahnen / Civi apud eos, & Cerevisario præstantissimo; ex quo
trium Filiarum, sc. ANNÆ, MARGARITÆ, & ELISABE-
THÆ, duorumque Filiorum, BALTHARIS (cum ipsa jam fun-
cti) MARCIQ; postbum, Mater facta. Filiarum prima, ANNA,
DN. MATHIÆ Novocken / apud Holsatos Praefecto, collocata,
trium eundem Filiarum Parentem fecit, quarum natu grandior
VIRO Consultissimo DN. JOANNI Schwenken / J. U. D. &
Practicò celeberrimo; altera, Senatori cuidam Tönningensi,
tertia strenuo foriissimoque VIRO, DN. HAUSMANNO, Ma-
gistro Equitum, felici juncta est matrimonio; etiamnum sola è tri-
bus superstans, uniuersus Filiole parens. Sed enim è diversi-
culo in viam. DN. MATTHIA Novocken vitâ jam functo,
ANNA vidua ad altera transiit vota, DN. GEORGIO Moh-
ren / Jcto, & Advocato in Holsatiâ Clarissimo, nupsit: quo ex toro
bini prodiere filiole, vegeti in hunc usque diem valentesque; ipsa
autem ANNA parens aliquot abbinc annis satia concepsit suis. Fi-
liarum secunda MARGARITA nupta initio VIRO Rev. & Doctissi-
mo DN. M. MARCO Friesen / in Newentirchen Pastori,
cui Filium unicum MARCUM, & dein post prioris conjugis dis-
cessum, Viro pariter Rev. & Doctiss. DN. JOANNI Mitthol-
ten / Pastori ibidem, cui duas Filias, DOROTHEAM & AN-
NAM, viventes, Filiumque unicum, BALTHASAREM, jam fun-
ctum, peperit; ipsa vero etiam iam dudum translata ad superos.
ELISABETHA è filiabus ordine tertia, VIRO Reverend. & Pre-
stantiss. DN. M. JOACHIMO Giesen / Pastori apud Holsat. in
Koldentirchen / fidelissimo, elocata, una cum Marito per DEL
gratiam vivens adhuc valensque; ex quo conjungio, SALOME
MARGARITA, MARGARITA, ELISABETH, CATHARINA,
MAGDALENA AUGUSTA, JOACHIMUS, JACOBUS, &c.
prodiisse seruntur. Hec de MATE; cui quis contiguo fune-
re jungitur Filius BALTHASAR, natus anno seculi bju see 32. A-
iubilis

vum.

Zum paternum habuit cognominem BALTHASAREM Hahnen/
patricium Rostoch. Aviam a. paternam, ANNAM Lüschowen/
Feminam plane præstantem. Pro avus paternus fuit. DN. JO-
ACHIMUS Hahne / VIR prudentiss. & Senator eximius,
BERNHARDI Hahnen / & THELOESIE Kirchhofinnen/
DN. BARTHOLDI Kirchhofes / Cos. Ampliss. Filia, gnatus.
Proavia Paterna, ELISABETHA Schmieden / BALTHA-
SARIS Schmieden / Cibis mox nostratis, dein Wismariensis filia,
& DN. BRANDANI Schmieden / Cos. apud Wismar. bene
merentissimi Neptis. Proavus maternus extitit VIR Ampliss. &
Consultiss. DN. MARCUS Lüschow / J. U. D. & Cod. in bac
Acad. Rostoch. Professor celeberrimus; DN. MARCI Lüschow-
wen / Senatoris, & MARGARITÆ Krohnen / maximis &
Consularibus sata parentibus, Filius. Proaviam Maternam sa-
lutavit ELISABETHAM Kirchhofes / DN. BARTHOLDI
Kirchhofes / Cos. apud nos, & MARGARITÆ Kelle-
mans / pare apud Wismar. Cos. ampl. prognate, filiam.
His parentibus Majoribusq; natus BALTHASAR noster, sua-
vissimæ Matri ad 44. usque ætatis annum convixit, & cum ea-
dem etiam tandem extinctus est. Utriusque maximam si-
dissimiamque fuisse animorum conjunctionem, cum aliunde
certissimum est, tūm indē etiam liqvet potissimum, quōd ne
in ipsā quidem morte, longā annorum consuetudine, singu-
larique fide juncti, sanctissimeque amantes divellerentur.
Nos certè & MATRI & FILIO sortem, finemque hunc bea-
tum adeò non invidemus, uti potius utriusque eo nomine im-
pensè gratulemur. Enim verò quid virtus hæc habet vel felici-
tatis, vel commodi? quid non potius molestiæ, laborumque?
GeoPhiλέσατ& MOSCHE ævi humani omnem excellentiam nil
nisi miseriam doloremque esse, ex re & vero caussatur. Non
prorsus absurdè, sed concinuè potius cum Mari tempora hæc
nostra conseras. Quemadmodū in illo, ita in istis quoq; fluctus
affidui

assidui, s^ep^e numero temp^ostas; malacia & tranquillitas
rara, portus, nⁱsi mortis, omnino nullus. Beu^e igi^u
tur habet, si quis ex fluctibus istis tandem in portum
hunc subvelhitur, qui miseriis laboribusque, quos tot
annos, tamque variè patimur, metam figit, aut magis
imponit finem. Is prosecto non impensis queri debet,
quam qui tardissimā navigatione defuncti, quietem
tandem pacemque reciperant. Quanto animorum cum
prolubio ipsi etiam Gentiles mortem & expetiverint, &
obierint, quantaque in felicitatis parte ultimā nume-
rārunt horam, supra p^ræfati meminibus. Ceterū quod
princeps in moriendi negotio est, animisque nostris
spem fiduciamque Vitæ verè melioris ingenerat, id verò
ipsi sciverunt juxtam ignarissimis. Nos, qui per DEI gra-
tiam, callemus hæc mysteria, divinitusque genuinam
moriendi artem docti sumus, vertere utique etiam in
usus decebit, longè proniores, quam unquam vel ab
aliis, extra Christianismi pomœria constitutis, vel à Sogdia-
nū etiam nonnullis facilitatum quondam legimus: qui,
ut per interpretem cognoverunt, jussu Regis Alex. ipsos
ad mortem trahi, carmen l^aetantium more canere, tripu-
diisque & lasciviori corporis motu, gaudium quoddam
animi ostentare cœperunt. Admiratus Rex, tantā ma-
gnitudine animi oppere necem, revocari eos jussit, cau-
sam tā effusa l^aetitia, cùm supplicium ante oculos habe-
rent, scisciratus. Illi, si ab alio occiderentur, tristes mo-
rituros suisse respondeunt. Nunc à tanto Rege, victore
omnium gentium, majoribus suis redditos, honestā mor-
tem, quam fortes VIRI voto quoque expeterent, carmi-
nibus sui moris l^aetitiāque celebrare. Sed plura adde-
xe, non tā paginarum, quam temporis, quo hæc
scribi-

scribimus, vetant angustiae. Abs vobis jam, CIVES
ACADEMICI, omnium ordinum honoratissimi,
uti & MATRI, & FILIO, juxta efferendis, frequentes
eatis exequias, pariterque, hanc tam luculentam occasione,
tamque lubrica fragilique hanc tempestate, mortali-
tatis vestrae graviter meminueritis, studiose
ac serio contendimus.

P. P. sub Sigillo Academia, die IV. April.
Anno M.DC.LXXVII.

dulor, & plenis jam nubilis annis, juncta est
 Hahnen / Civi apud eos, & Cerevisario prestante
 trium Filiarum, sc. ANNÆ, MARGARITÆ,
 THÆ, duorumque Filiorum, BALTHARIS (cui
 &) MARCIq; posthumæ, Mater facta, Filiarum &
 DN. MATHIÆ Novocten / apud Holsatos Pr.
 trium eundem Filiarum Parentem fecit, quarum
 VIRO Consultissimo DN. JOANNI Schwencæ
 Practico celeberrimo; altera, Senatori cuidam
 tertia strenuo fortissimoque VIRO, DN. HAUSN
 gistro Equitum, felici juncta est matrimonio; eti
 bus superstans, uniusque Filiola parens. Sed
 culo in viam. DN. MATTHIA Novocten &
 ANNA vidua ad altera transit vota, DN. GEO
 ren / JCo, & Advocato in Holsatia Clarissimo, nu
 bini prodiere filiolæ, vegeti in hunc usque diem val
 autem ANNA parens aliquot abhinc annis fatis c
 liarum secunda MARGARITA nupta initio VIR
 simo DN. M. MARCO Friesen / in Newenæ
 cui Filium unicum MARCUM, & deinde post pri
 cessum, Viropariter Rev. & Doctiss. DN. JOAN
 ten / Pastorib; ibidem, cui duas Filias, DOROT
 NAM, viventes, Filiumque unicum, BALTHAS
 ARUM, peperit; ipsa vero etiam iam dudum tran
 ELISABETHA e filiabus ordine tertia, VIRO R
 evantiss. DN. M. JOACHIMO Giesen / Pastor
 Koldenkirchen / fidelissima, elocata, una cum
 gratiam vivens adhuc valensque; ex quo conjux
 MARGARITA, MARGARITA, ELISABETH, &
 MAGDALENA AUGUSTA, JOACHIMUS,
 prodisse feruntur. Hee de MATERE; cuè q
 re jungitur Filius BALTHASAR, parus anno se
 iubiles

